

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету,
протокол № 13 від 27 червня 2017 р.,
уведеними в дію наказом ректора
№. 220-р 13 від 30 серпня 2017 р.

**Із змінами і доповненнями,
затвердженими**

вченою радою університету,
протокол № 13 від 28 травня 2024 р.,
уведеними в дію наказом ректора

№. 157-р від 28 травня 2024 р.

в. о. ректора

Надія ДРОБИК
Надія ДРОБИК

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ)

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 014 Середня освіта

предметною спеціальністю 014.03 Середня освіта

(Історія та громадянська освіта)

галузь знань 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА

Тернопіль, 2024 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	014.03 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ ТА ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА)
ДРУГА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ (ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	—
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	---
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ) РІВЕНЬ
СТУПІНЬ	МАГІСТР
КВАЛІФІКАЦІЯ	МАГІСТР СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗА ПРЕДМЕТНОЮ СПЕЦІАЛЬНІСТЮ: СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ ТА ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА)
ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ	ВЧИТЕЛЬ ІСТОРІЇ, ВИКЛАДАЧ ЗАКЛАДУ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

ПОГОДЖЕНО

Голова науково-методичної ради
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Надія ДРОБИК
Надія ДРОБИК
«22» травня 2024 р.

Внесено зміни та доповнення
проектною групою ОП «Середня освіта
(Історія)»

Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

— гарант освітньої програми

Володимир СТАРКА
Володимир СТАРКА

«22» травня 2024 р.

ПЕРЕДМОВА

Змінено та доповнено проектною групою ОП «Середня освіта (Історія)» у складі:

Старка Володимир Васильович, доктор історичних наук, професор кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук ТНПУ імені Володимира Гнатюка – *керівник проектної групи, гарант освітньої програми.*

Коріненко Павло Степанович, доктор історичних наук, професор кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук ТНПУ імені Володимира Гнатюка – *член проектної групи;*

Москалюк Микола Миколайович, доктор історичних наук, професор кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук ТНПУ імені Володимира Гнатюка – *член проектної групи;*

Терещенко Валентин Дмитрович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук ТНПУ імені Володимира Гнатюка – *внутрішній стейкхолдер;*

Ігнатенко Наталя Віталіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри нової і новітньої історії та методики викладання історії ТНПУ імені Володимира Гнатюка – *член проектної групи;*

Лемішка Діана, студентка першого курсу предметної спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія) другого (магістерського) рівня вищої освіти ТНПУ імені Володимира Гнатюка – *внутрішній стейкхолдер зі складу здобувачів вищої освіти;*

Ковбасюк Ярослава Ярославівна, директор гімназії імені Романа Завадовича м. Зборова, *(роботодавець);*

Полянський Федір Іванович, директор Державного архіву Тернопільської області – *зовнішній стейкхолдер (роботодавець).*

Ренцензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Криськов Андрій Анатолійович, доктор історичних наук, доцент, завідувач кафедри українознавства і філософії Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя.

Ільницький Василь Іванович, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

**1. Профіль освітньої програми зі спеціальності
014.03 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРИЯ)**

I. - Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка історичний факультет кафедра історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук, історичного факультету
Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський) рівень</i>
Ступінь вищої освіти	<i>Магістр</i>
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (Історія)
Кваліфікація	вчитель історії, викладач закладу фахової передвищої освіти
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти: магістр Спеціальність: 014 Середня освіта Предметна спеціальність: 014.03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» Освітня програма «Середня освіта (Історія)»
Форма навчання	денна, заочна
Мова(и) навчання	українська
Цикл / рівень	Другий (магістерський) рівень НРК - 7 рівень, FQ-ENEА - другий цикл, EQF-LLL - 7 рівень
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Передумови	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Наявність акредитації	<i>Акредитаційна комісія МОН, Україна Сертифікат про акредитацію спеціальності «014.03 Середня освіта (Історія). Сертифікат НД № 2096716 від 4.12.2017 р. Термін дії – до 1.07.2025 р.</i>

Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/magistr/history/opp_014.03.php
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка фахівця у галузі історії. Надати теоретичні знання та практичні уміння для успішної підготовки фахівця другого магістерського рівня спеціальності 014 середня освіта (історія) галузі знань 01 освіта \ педагогіка) до навчально-виховної, науково-методичної, організаційної діяльності в якості вчителів історії закладів загальної середньої освіти; надати освіту в галузі історичної науки з широким доступом до працевлаштування; сформувати професійно-педагогічні компетентності необхідні для подальшого навчання і особистісного розвитку.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	<i>Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність: 014 Середня освіта Предметна спеціальність: 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)</i>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма, що відповідає сучасному стану історичної науки з прикладною орієнтацією на підготовку фахівців у галузі освіти – вчителів історії, істориків.
Основний фокус освітньої програми	Загальна освіта в галузі 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014. Середня освіта, предметної спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» Ключові слова: освіта, середня освіта, історія, історик, вчитель історії.
Особливості програми	Освітня програма передбачає формування у здобувачів вищої освіти компетентностей із різних галузей суспільних наук відповідно до специфіки роботи вчителя історії закладу загальної середньої освіти, викладача закладу фахової перед вищою освітою, оволодіння ними фундаментальними проблемами історії, педагогіки, психології та методики навчання історії в освітніх закладах. ОП спрямована на вирішення прикладних завдань у галузі середньої освіти, поглиблену професійну підготовку майбутнього вчителя історії до виконання педагогічних функцій відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти та концептуальних положень «Нової

	української школи». Дозволяє реалізувати право здобувача вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін та академічну мобільність.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Відповідно до Національного класифікатора професій ДК 003:2010 може працювати: – 2320, 25157– вчитель закладу загальної середньої освіти; – 2351.2 – методист (освіта); – 3340 – лаборант (освіта); – 2443.2 історик, історик (економіка), історик (політика), історик (суспільні відносини), консультант з питань історії; – 2322 викладач закладу фахової перед вищої освіти
Подальше навчання	Можливість здобуття освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Ґрунтується на принципах студентоцентризму та індивідуально-особистісного підходу; реалізуються через навчання на основі досліджень, посилення практичної орієнтованості та творчої спрямованості у формі комбінації лекцій, практичних занять, самостійної навчальної і дослідницької роботи з використанням елементів дистанційного навчання, розв’язування прикладних завдань, виконання проектів, виробничих практик, написання магістерського проекту.
Оцінювання	Оцінювання здійснюється за трьома шкалами: Національною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «зараховано/незараховано»), ECTS (A, B, C, D, E, FX, F), 100-бальною шкалою. Види оцінювання: поточний контроль, модульний контроль, ІНДЗ, підсумковий контроль (заліки та іспити у вигляді тестування), захист результатів практики, магістерська робота.
6 – Програмні компетенції	
Інтегральна компетентність	Здатність розширювати, поглиблювати та удосконалювати рівень знань й умінь в галузі історичних і суспільно-політичних наук і професійної діяльності шляхом проведення досліджень та здійснення інновацій, використовуючи сучасні технології та інноваційні засоби навчання; вирішувати складні професійні та життєві проблеми.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Синтез та аналіз. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу процесів та явищ в історії, механізмів та розуміння їх причинно-наслідкових зв’язків. ЗК 2. Науково-дослідницькі навички. Здатність

формулювати нові проблеми в області історії, вибирати належні напрями та відповідні методи для їх розгляду; оволодіти методами та способами аналізу історичних подій та явищ. Здатність впровадження наукових досліджень у професійній та інноваційній діяльності, здатність генерувати нові ідеї.

ЗК 3. Міжособистісна взаємодія. Здатність створювати стратегію діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних та державних виробничих інтересів; організувати свою роботу або роботу в команді, дотримуючись культури стосунків, готовності до критики і самокритики; здатність до саморозвитку і самовдосконалення.

ЗК 4. Інструментальні навички. Здатність до вільного володіння державною мовою (письмово та усно); знання іноземних мов та здатність до їх використання; комп'ютерна грамотність, письмова і усна комунікабельність, здатність використовувати Internet-ресурси, інформацію з різних джерел, для вирішення експериментальних і практичних завдань; здатність до управлінської діяльності з використанням знань з психології та етики спілкування.

ЗК 5. Соціально-особистісні навички. Здатність до системного мислення, наполегливість у досягненні мети професійної діяльності, до самовдосконалення, комунікабельності, соціальної взаємодії, здатність учитися впродовж життя, проявляти громадянську позицію, відповідальність, ініціативність, цілеспрямованість, організованість, гуманність; висока виконавська здатність, дотримання традицій національної культури, толерантність; здатність до неординарного творчого мислення, креативність.

ЗК 6. Етичні мотиви. Розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей, норм службової етики, делікатність, толерантність, співчуття, професійний (педагогічний) оптимізм, дотримання норм і принципів професійної етики.

ЗК 7. Здатність до комплексного розв'язання проблем. Здатність до виокремлення проблеми, дослідження її, окреслення етапів для роботи у подальшому, уміння знаходити тему, вибрати та оцінити її, спланувати вирішення.

ЗК 8. Здатність критично мислити. Здатність критично оцінювати отримані знання, використання логіки і раціональних міркувань, повнота аргументації для оцінки суспільно-політичних явищ. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 9. Здатність до креативності. Відкритість до нових знань, ідей і технологій; здатність продукувати не стандартні ідеї, творчо підходити до вирішення проблеми чи виконання завдань.

**Фахові
компетент
ності
спеціально
сті (ФК)**

ФК 1. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ФК 2. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; формувати та розвивати в учнів ключові, предметні компетентності та уміння; здійснювати інтегроване навчання учнів; добирати та використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання та розвитку учнів; розвивати в учнів критичне мислення формувати ціннісне ставлення учнів (предметно-методична компетентність).

ФК 3. Здатність використовувати навички роботи з комп'ютером та знання й уміння в галузі сучасних інформаційних технологій в освіті й науці, володіти сучасними історичними програмними пакетами дослідження історичних фактів, явищ та процесів.

ФК 4. Знання іноземних мов та здатність до їх використання у професійній діяльності.

ФК 5. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів; використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності; формувати мотивацію учнів та організувати їхню позитивну діяльність; формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною (психологічна компетентність).

ФК 6. Здатність до застосування знань про принципи та етапи формування зони європейської вищої освіти, тенденції розвитку вищої освіти України на сучасному етапі та євроінтеграцію України як чинника соціально-історичного розвитку держави.

ФК 7. Здатність до інноваційної діяльності у процесі вивчення професійно спрямованих та спеціальних дисциплін з використанням всесвітніх освітніх трендів та новітніх технологій.

ФК 8. Здатність використовувати професійні знання з історії у процесі комплексного вивчення предмету та застосування їх у життєвих ситуаціях.

ФК 9. Здатність використовувати теоретичні узагальнення та методологічні принципи для встановлення теоретичної достовірності нових історичних теорій, концепцій, доктрин, гіпотез, методів та їхньої науково-практичної перспективності.

ФК 10. Здатність використовувати професійні знання з історії у процесі комплексного вивчення минулого.

ФК 11. Здатність, базуючись на загальній історичній теорії, використовувати системний аналіз в історичних дослідженнях, моделювати сучасний стан та перспективи суспільно-історичного розвитку.

ФК 12. Здатність використовувати знання, уміння й навички в

галузі історії для теоретичного освоєння загально професійних дисциплін і вирішення практичних завдань.

ФК 13. Здатність застосовувати знання про використання історичних карт та інших джерельних матеріалів.

ФК 14. Здатність застосовувати історичні методи аналізу для оцінки різних суспільно-історичних ситуацій, володіти методами створення цифрових інтерактивних матеріалів, формування джерельних баз даних, проведення історичного аналізу з використанням ІТ-технологій.

ФК 15. Здатність застосовувати знання, вміння і навички з галузі регіональної історії.

ФК 16. Здатність до розуміння закономірностей розвитку та формування наративів національної пам'яті українського народу історичної

ФК 17. Здатність оцінити масштаби й наслідки кризових історичних ситуацій у суспільно-політичному житті України.

ФК 18. Здатність до застосування знань щодо оцінки с сучасної суспільно-історичної ситуації в Україні.

ФК 19. Здатність синтезувати підходи різних наук до регіональних історичних досліджень, вивчати регіоналізацію міжнародних відносин під впливом глобалізації.

ФК 20. Здатність вивчати та аналізувати проблеми соціально-економічного розвитку, які зумовлені суспільно-історичним і культурним розвитком України.

ФК 21. Здатність добре розбиратися у сучасній суспільно-політичній ситуації з метою формування особистості з адекватною громадянською позицією, з'ясовувати небезпечні глобальні тенденції і глобальні проблеми розвитку людства та здійснювати пошуки шляхів їх подолання.

ФК 22. Здатність до практичної діяльності зі збору первинної інформації з усної історії, їх аналізу та синтезу, визначення складових як минулого, так і сучасного історичного процесу в Україні.

ФК 23. Здатність працювати з історичними джерелами з метою їх об'єктивного і незаангажованого аналізу для з'ясування історичної істини.

ФК 24. Здатність вивчати та оцінювати історичне минуле з метою проведення комплексного історичного аналізу тих чи інших історичних подій.

ФК 25. Здатність застосувати історичні знання і вміння на практиці з метою прогнозування майбутніх кризових ситуацій на певній території.

ФК 26. Здатність створювати просторово-часові моделі історичного реконструкції, розробляти мультимедійні проекти щодо висвітлення основних суспільно-політичних проблем і шляхів їх подолання.

	<p>ФК 27. Здатність до розуміння теорії історичного розвитку, формування наукових засад історико-культурної оцінки спадщини минулого та її впливу на свідомість громадян України.</p> <p>ФК 28. Здатність до незаангажованої оцінки історичних подій та їх пропагування серед широкого загалу.</p> <p>ФК 29. Здатність аналізувати сучасну історичну ситуацію в Україні та світі, функції та завдання органів державного управління, роль громадських об'єднань та організацій у забезпеченні стабільного суспільно-історичного розвитку держави.</p> <p>ФК 30. Здатність розуміти регіональну історію як частину комплексу історії України та всесвітньої історії з метою її належного об'єктивного висвітлення.</p> <p>ФК 31. Здатність володіти сучасними методами суспільно-історичних досліджень</p> <p>ФК 32. Здатність досліджувати історію повсякдення, урбанізаційні процеси організації життя, еволюцію і функціонування міських систем різного історичного часу на основі знань і вмінь з історії.</p> <p>ФК 33. Здатність організовувати навчальний процес з вивчення історичних дисциплін у вищій школі на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів під час педагогічної та наукової практики.</p> <p>ФК 34. Здатність застосовувати вміння, сформовані під час науково-дослідницької практики (діяльності), у передпланових та проектних дослідженнях з історії рідного краю.</p> <p>ФК 35. Здатність узагальнити засвоєні знання та сформовані вміння у процесі теоретичної та практичної підготовки під час підготовки та захисту магістерської роботи та формування професійних компетентностей у майбутній науково-дослідній роботі.</p>
7 - Програмні результати навчання	
<p>Знання та уміння</p>	<p>РН 1. Здійснювати усну та письмову комунікацію іноземною мовою.</p> <p>РН 2. Знати та застосовувати методи наукової обробки результатів дослідження. Володіти понятійно-термінологічним апаратом.</p> <p>РН 3. Спілкуватися в усній і письмовій формах за допомогою іноземної мови та отримувати необхідну наукову інформацію з іноземних джерел.</p> <p>РН 4. Володіти знаннями основних синтаксичних, граматичних та фонетичних закономірностей іноземної мови та їх застосування у розвитку історичного світогляду</p> <p>РН 5. Має ґрунтовні знання освітньої галузі/предмету й розуміє можливості її інтеграції з іншими освітніми</p>

галузями/предметами; знає як сформулювати в учнів уявлення про освітню галузь/предмет на основі сучасних наукових досягнень; знає ключові та предметні компетентності задекларовані у державному стандарті базової середньої освіти.

РН 6. Знає вимоги до результатів навчання за державним стандартом базової середньої освіти, типовими освітніми програмами; визначає предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту базової середньої освіти, типових освітніх програм, попередніх результатів навчання учнів, їх освітніх потреб.

РН 7. Знає як застосовувати сучасні методики та технології моделювання змісту навчання історії в школі.

РН 8. Оволодіти методикою впливу історичних процесів минулого на сучасну суспільно-історичну ситуацію.

РН 9. Володіє методиками розвитку ключових та предметних компетентностей учнів при вивченні предметів громадянської та історичної освітньої галузі.

РН 10. Має навички використання цифрових пристроїв, їх базового програмного забезпечення, онлайн-сервісів, мереж Інтернет; уміє ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; знає правила критичного оцінювання інформації та критерії медіа грамотності.

РН 11. Знає про індивідуальні особливості учнів (вік, здібності, інтереси і т.і.) та їх вплив на засвоєння навчального матеріалу й успішну соціалізацію; знає як визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

РН 12. Трактувати сутність понять «теорія», «концепція», «історична парадигма», «історичні процеси», «закономірність», «історичний детермінізм», «модерна історія», «цивілізаційний підхід», «геополітика».

РН 13. Розкривати основні тенденції розвитку вищої освіти та підготовки фахівців.

РН 14. Показати змістовну складність і структурний зміст історичного процесу. Розкрити місце і роль історії в системі наук та в діяльності людини.

РН 15. Назвати головні етапи історичного розвитку в Україні та світі.

РН 16. Розкрити сутність взаємодії соціальних груп населення та їх вплив на історичні процеси в регіоні та світі.

РН 17. Орієнтуватися у сучасних предметних напрямках соціальної історичної науки та методах її дослідження.

РН 18. Характеризувати основні періоди історії України в

	<p>контексті світової історії.</p> <p>РН 19. Знати історію історико-культурних регіонів України.</p> <p>РН 20. Пояснювати предметну сферу дослідження історії України і всесвітньої історії.</p> <p>РН 21. Знати теоретико-методологічні аспекти історичної науки.</p> <p>РН 22. Знати особливості розвитку всесвітньої історії.</p> <p>РН 23. Характеризувати сучасні історико-культурні та соціально-політичні процеси.</p> <p>РН 24. Знати історію своєї місцевості (села, міста, району, області).</p> <p>РН 25. Передавати свої знання учням, зрозуміло викладати свої думки та програмовий матеріал, логічно підводити учнів до розуміння різних явищ, розвивати в них мислення.</p> <p>РН 26. Знати підходи до визначення основних засад історичної науки, проблеми та перспективи її розвитку.</p> <p>РН 27. Знати методику проведення історичних досліджень.</p> <p>РН 28. Пояснювати сучасні історичні тенденції розвитку політичної карти світу.</p> <p>РН 29. Володіти методикою опрацювання історичних джерел.</p> <p>РН 30. Трактувати сучасні історичні процеси, опираючись на документальну базу.</p> <p>РН 31. Володіти методикою проведення історико-краєзнавчих досліджень.</p> <p>РН 32. Інтерпретувати джерела з усної історії та історії повсякдення.</p> <p>РН 33. Знати і розуміти основні процеси, які відбуваються в сучасній історичній науці.</p> <p>РН 34. З'ясовувати основні критерії поступу історичної науки.</p> <p>РН 35. Знати вклад наукових шкіл, вчених у розвиток досліджень актуальних проблем історії.</p> <p>РН 36. Знати основні категорії і поняття: «історична ситуація», «історико-культурне явище», «цивілізація», «історичні паралелі», «історичні школи» тощо.</p> <p>РН 37. Знати закономірності та принципи психолого-педагогічної науки, сучасну методологію і методи, історію розвитку психології і педагогіки та їх галузей, основні науково-теоретичні напрями, філософсько-гуманітарні ідеї, сучасні підходи до побудови наукових психолого-педагогічних досліджень.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	На кафедрі історії України, що є випусковою кафедрою для спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.03 (Історія та громадянська освіта) працює 14

	висококваліфікованих фахівців. Серед них: 7 докторів історичних наук, 7 кандидатів наук (усі за профілем)
Матеріальн о-технічне забезпеченн я	Викладання дисциплін історичного циклу проводиться в спеціалізованих аудиторіях та кабінетах, комп'ютерному класі.
Інформацій не та навчально- методичне забезпеченн я	Бібліотечні електронні ресурси, електронні наукові видання, електронні навчальні курси із можливістю дистанційного навчання та самостійної роботи.
9 – Академічна мобільність	
Націонал ьна кредитна мобільніс ть	Укладено угоду про співпрацю з Черкаським національним університетом імені Богдана Хмельницького
Міжнарод на кредитна мобільніс ть	Укладено угоду про співпрацю щодо отримання студентами подвійного диплому з Вищою лінгвістичною школою у м. Ченстохові (Польща) (договір від 19. 06. 2013 р.).
Навчання іноземних здобувачі в вищій освіти	Не здійснюється

2. Перелік-компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

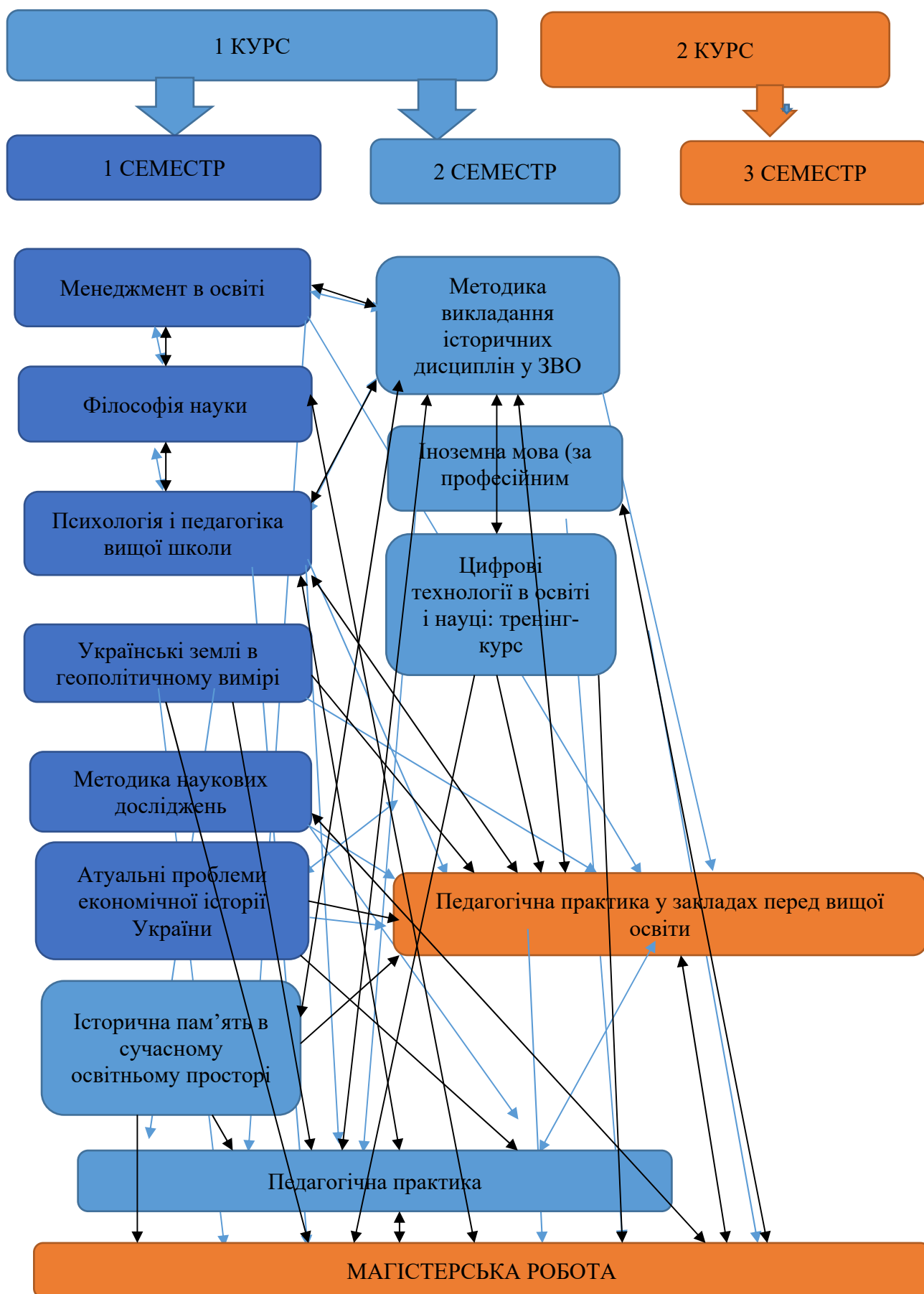
2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількіс ть кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
I. Обов'язкові компоненти ОП			
1.1. Загальна підготовка			
ОК 1.	Методика наукових досліджень	3	залік
ОК 2.	Філософія науки	3	екзамен
ОК 3.	Цифрові технології в освіті і науці: тренінг–курс	3	залік
1.2. Професійна підготовка			
ОК 4.	Менеджмент в освіті	3	екзамен
ОК 5.	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	4	екзамен
ОК 6.	Психологія і педагогіка вищої школи	3	екзамен

ОК 7.	Історична пам'ять в сучасному освітньому просторі	4	екзамен
ОК 8.	Методика викладання суспільних дисциплін	4	екзамен
ОК 9.	Українські землі в геополітичному вимірі	5	екзамен
ОК 10.	Актуальні проблеми економічної історії України	4	екзамен
1.3. Практика			
ОК 11.	Педагогічна практика	12	залік
ОК 12.	Педагогічна практика у закладах передвищої освіти	6	залік
ОК 13.	Дослідницька практика	11	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		66	
II. Вибіркові компоненти ОП			
2.1. Загальна підготовка			
	Вибіркові компоненти*	6	
2.2.2. Професійна підготовка			
	Вибіркові компоненти*	18	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:		24	
III. Атестація			
ОК 13.	Публічний захист кваліфікаційної роботи	1	екзамен
Загальний обсяг атестації:		1	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

**Вибіркові компоненти (навчальні дисципліни) із загальноуніверситетського каталогу вибірових навчальних дисциплін загальної підготовки та каталогу вибірових дисциплін професійної підготовки освітньої програми, а також навчальних дисциплін з інших освітніх програм чи інших рівнів вищої освіти ТНПУ / інших ЗВО за програмами зовнішньої чи внутрішньої академічної мобільності.*

2.2. Структурно-логічна схема навчальних дисциплін освітньої програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

<p>Форма атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p><i>Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта), проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи і завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: вчитель історії, викладач закладу фахової передвищої освіти</i></p>
<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)</p>	<p><i>Виконання кваліфікаційної роботи передбачає:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>поглиблення, систематизацію та закріплення отриманих за час навчання компетентностей магістра;</i> - <i>розвиток його здатності обирати й аналізувати наукову або практичну проблему, робити висновки й узагальнення, застосовувати знання для вирішення конкретних наукових, виробничих та інших завдань, обґрунтовувати конкретні рекомендації, які можуть мати теоретичний і/або практичний характер;</i> - <i>напрацювання й розвиток навичок самостійної роботи і творчого пошуку, у тому числі в умовах, що змінюються;</i> - <i>оволодіння методикою наукових досліджень відповідно до спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта);</i> - <i>визначення рівня підготовленості випускника до майбутньої професійної діяльності, самовдосконалення й продовження навчання для здобуття третього рівня вищої освіти.</i>
<p>Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)</p>	<p>Усний виступ магістранта на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії, передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – обґрунтування актуальності теми; – визначення мети магістерської роботи, логіки реалізації конкретних завдань; – розкриття сутності наукової новизни і практичної значимості отриманих результатів

	<p>дослідження;</p> <ul style="list-style-type: none"> – виклад висновків, рекомендацій. <p>Магістрант зобов'язаний також по суті відповісти на запитання членів Екзаменаційної комісії та присутніх, дати аргументовані роз'яснення щодо критичних зауважень рецензії.</p> <p>Під час виступу випускник магістратури повинен прагнути продемонструвати вільне володіння матеріалом дослідження й довести наукову та практичну цінність виконаної роботи, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виявити ґрунтовну обізнаність і широку ерудицію щодо обраної проблеми і предмету дослідження, у тому числі у зарубіжних джерелах, в контексті своєї спеціальності; – показати інноваційний характер самостійно отриманих результатів; – поєднати виступ із використанням мультимедійних засобів, демонструванням таблиць, схем. <p>В умовах, коли можливості фізичного відвідування приміщень університету здобувачами обмежені або відсутні, традиційні інструменти атестації не можуть бути застосовані з причин непереборної сили (природні катаклізми, заходи карантинного порядку та інші форс-мажорні обставини), у ТНПУ як правило, застосовується дистанційна або комбінована (змішана) форма захисту магістерської роботи.</p>
--	---

Атестація здійснюється відкрито і публічно

Внутрішнє забезпечення якості освіти

<p>Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти</p>	<p>Функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів: – визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; – здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; – забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів; – забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; – забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; – забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи</p>
---	--

	запобігання та виявлення академічного плагіату. Система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти. Регулюється Положенням про внутрішню систему забезпечення якості в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка.
Принципи та процедури забезпечення якості освіти	Принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти в ТНПУ представлені у таких нормативних документах: • Положення про організацію освітнього процесу Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка: • Положення про організацію та проведення практик студентів • Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науковопедагогічних працівників. Положення про реалізацію права на академічну мобільність • Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Група забезпечення ОП здійснює моніторинг ринку праці, організаційно супроводжує процес підготовки здобувачів вищої освіти протягом усього терміну навчання, аналізує її актуальність, відповідність ОП чинним нормативним документам, рекомендаціям МОН України, вимогам роботодавців та студентської спільноти й, за необхідності, розробляє зміни до навчальних планів та іншої документації.
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників в ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб	Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів – претендентів на отримання стипендій; оцінювання науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи і рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів. Він закладений у таких нормативних документах ТНПУ: • Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка: • Порядок формування рейтингу осіб, що навчаються за кошти державного (місцевого) бюджету: • Правила призначення стипендій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка

<p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників</p>	<p>Регулюється положенням про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженим вченою радою університету протокол № 1 від 30. 08. 2019 р., уведеним в дію наказом ректора № 180-р від 02. 09. 2019 р. Ведеться робота над посиленням практичної складової підвищення кваліфікації НПП в системі післядипломної та неформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань на підприємствах, установах, організаціях в межах України та закордоном, участі у міжнародних проектах, грантових програмах, навчання за сертифікаційними програмами.</p>
<p>Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу</p>	<p>Здобувачі ОП забезпечені необхідними ресурсами (матеріальна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, дистанційна освітня платформа Moodle). Реалізуються заходи щодо удосконалення організації самостійної роботи здобувачів різних форм навчання, в т.ч. через постійний моніторинг, актуалізацію курсів дисциплін, дистанційну освітню платформу Moodle. В ТНПУ діють:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про організацію самостійної роботи студентів; • Положення про дистанційне навчання в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка; • Положення про електронний навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни
<p>Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів</p>	<p>У ТНПУ діє:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти • Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчально-методичній та науково-дослідній роботі працівників. <p>В ТНПУ діє Постійна комісія з питань етики і академічної доброчесності запобігання плагіату освітній діяльності.</p> <p>Усі здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники, що забезпечують реалізацію ОП, підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти перевіряються на плагіат в системі MOODLE.</p>

вищої освіти	
Інші процедури і заходи	В ТНПУ діють: <ul style="list-style-type: none"> • Інституційна модель системи внутрішнього забезпечення якості освіти; • Програма заходів із забезпечення якості освіти

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13
ЗК 1		+		+						+		+	
ЗК 2		+		+						+			
ЗК 3	+					+	+						+
ЗК 4	+					+	+						+
ЗК 5			+		+					+			+
ЗК 6				+		+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 7					+		+				+	+	+
ЗК 8					+		+	+	+	+			+
ЗК 9			+	+				+	+				+
ФК 1						+	+						+
ФК 2						+	+						+
ФК 3							+				+	+	+
ФК 4						+	+						+
ФК 5	+	+		+							+	+	
ФК 6	+	+		+				+	+	+		+	
ФК 7	+							+	+	+			
ФК 8								+	+	+			
ФК 9										+			
ФК 10										+	+	+	
ФК 11	+				+								
ФК 12								+	+		+	+	
ФК 13								+	+	+			
ФК 14							+						+
ФК 15			+		+					+			
ФК 16						+	+						+
ФК 17						+	+						+
ФК 18							+				+	+	+
ФК 19						+	+						+
ФК 20	+	+		+							+	+	
ФК 21	+	+		+				+	+	+		+	
ФК 22	+							+	+	+			
ФК 23								+	+	+			
ФК 24										+			
ФК 25										+	+	+	
ФК 26	+				+								
ФК 27								+	+		+	+	
ФК 28								+	+	+			

ФК 29							+						+	
ФК 30			+		+						+			
ФК 31							+	+					+	
ФК 32							+	+					+	
ФК 33								+				+	+	+
ФК 34							+	+						+
ФК 35	+	+			+								+	+

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	О	О	О	О	О	О	О	О	О	О	О	О	О	О
	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
ПРН 1		+		+										
ПРН 2			+											
ПРН 3		+		+										
ПРН 4		+		+								+		
ПРН 5		+		+						+				
ПРН 6			+											
ПРН 7				+						+				
ПРН 8		+		+						+				
ПРН 9		+	+		+	+		+	+				+	
ПРН 10			+							+			+	
ПРН 11			+	+						+				
ПРН 12				+	+	+								
ПРН 13		+		+										
ПРН 14	+					+	+						+	
ПРН 15					+	+	+						+	
ПРН 16	+	+			+			+	+				+	
ПРН 17	+				+	+	+						+	
ПРН 18				+	+					+	+	+		
ПРН 19								+	+	+	+			
ПРН 20							+	+	+	+	+		+	
ПРН 21										+				
ПРН 22								+	+	+				
ПРН 23								+	+	+	+	+		
ПРН 24	+					+	+						+	
ПРН 25		+				+	+			+		+	+	
ПРН 26								+		+				
ПРН 27									+	+				
ПРН 28										+				
ПРН 29										+	+			
ПРН 30	+					+	+						+	
ПРН 31						+	+						+	
ПРН 32						+	+						+	
ПРН 33	+					+	+						+	
ПРН 34						+	+						+	
ПРН 35		+		+										
ПРН 36			+											

6. Використана та рекомендована література:

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Національна рамка кваліфікацій, затверджена постановою Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 (зі змінами) [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
3. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365-2021-%D0%BF#Text>
4. Класифікатор професій ДК 003:2010 [Електронний ресурс]: Національний класифікатор України: наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 №327 / Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики. URL: https://hrliga.com/docs/327_KP.htm
5. Довідник користувача ЄКТС [Електронний ресурс]. 2015. URL: <http://erasmusplus.org.ua/en/news/1162-ects-user-guide-2015-in-english-and-ukrainian-languages-are-available-in-e-format.html>
6. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ «ЦС», 2015. – 32 с. URL: https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-andguidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 №600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 №584). URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-unesennya-zmin-dometodichnih-rekomendacij-shodo-rozroblennya-standartiv-vishoyi-osviti-1>
8. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації / авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова ; за ред. В.Г. Кременя. Київ: НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с. URL: 34 http://ibhb.chnu.edu.ua/uploads/files/metodrada/Rozroblennya_osv_program.pdf
9. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 №977 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text>
10. Рекомендації щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми / Затверджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти 17 листопада 2020 року: / ТОВ «Український освітянський видавничий центр «Оріон»». Київ, 2020. 66 с.
11. Рекомендації для експертів Національного агентства стосовно акредитації освітніх програм третього рівня вищої освіти (додаток до «Методичних рекомендацій для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми»). URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/>
12. Керівникам вищих навчальних закладів : лист МОН України від 28.04.2017 №1/9-239. URL: <https://pstu.edu/wp-content/uploads/2019/01/>

Гарант освітньої програми,
доктор історичних наук, професор
кафедри історії України, археології та спеціальних
галузей історичних наук
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Володимир СТАРКА

Програма схвалена на засіданні кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук
Протокол № 8 від «06» березня 2024 р.

в.о. завідувача кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук
доктор історичних наук, професор

Іван ЗУЛЯК

Програма затверджена Вченою радою історичного факультету
Протокол № 7 від «27» березня 2024 р.

В. о. голови ради історичного факультету

Юрій ДРЕВНИЦЬКИЙ

Керівник навчально-наукового центру
якості освіти

Ольга ПЕЖИНСЬКА

Освітня програма рекомендована до впровадження Вченою Радою
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
Протокол № 13 від «28» травня 2024 р.

Учений секретар університету

Галина ДРАПАК